Ανακομιδή Ιερών Λειψάνων του Αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου Αρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως: Ερμηνεία της Αποστολικής Περικοπής (Άγιος Ιωάννης Χρυσόστομος)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 26 Ιανουαρίου, 2023

(27 Ιανουαρίου)

«Τοιοῦτος γὰρ ἡμῖν ἔπρεπεν ἀρχιερεύς, ὅσιος, ἄκακος, ἀμίαντος, κεχωρισμένος ἀπὸ τῶν ἁμαρτωλῶν καὶ ὑψηλότερος τῶν οὐρανῶν γενόμενος (: Αντικαταστάθηκε λοιπόν η λευιτική ιεροσύνη. Διότι τέτοιος και με τέτοιες ιδιότητες Αρχιερέας μάς χρειαζόταν· ευσεβής και άγιος, απαλλαγμένος από κακία και πονηρία, αμόλυντος, χωρισμένος από τους αμαρτωλούς και ανέγγιχτος από την αμαρτία. Και όσο ζούσε στη γη, ήταν τελείως χωρισμένος και ανέγγιχτος από τις αμαρτίες των ανθρώπων, επειδή ήταν απόλυτα αναμάρτητος· επιπλέον όμως τώρα και επειδή ανυψώθηκε πάνω από τους ουρανούς και κάθεται στα δεξιά του Θεού)» [Εβρ. 7, 26].

Βλέπεις ότι όλα έχουν λεχθεί για την ανθρώπινη φύση του Κυρίου; Όταν όμως λέγω «ανθρώπινη φύση», εννοώ αυτήν που έχει θεότητα· δεν τη χωρίζω, αλλά αφήνω να σκέπτεται κανείς αυτά που πρέπει. Είδες τη διαφορά του αρχιερέα; Ανακεφαλαίωσε όσα λέχθηκαν παραπάνω, λέγοντας: «*οὐ γὰρ ἔχομεν ἀρχιερέα μὴ δυνάμενον συμπαθῆσαι ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν, πεπειραμένον δὲ κατὰ πάντα καθ᾽ ὁμοιότητα χωρὶς ἁμαρτίας (: και να μην περάσει ποτέ από τον νου μας ότι αφού Αυτός είναι τώρα στους ουρανούς, δε θα δείξει ενδιαφέρον για μας· διότι δεν έχουμε αρχιερέα που να μην μπορεί να μας συμπαθήσει στις ηθικές και φυσικές αδυναμίες μας, επειδή τάχα δεν γνωρίζει τα όσα μας συμβαίνουν ή επειδή υψώθηκε τόσο πολύ· αλλά* ***έχουμε αρχιερέα ο οποίος έχει αντιμετωπίσει πειρασμούς, με όλους τους τρόπους που μπορεί να δοκιμαστεί η ανθρώπινη φύση. Έχει αντιμετωπίσει πειρασμούς εξ ολοκλήρου όμοια με εμάς, χωρίς όμως να υποπέσει σε καμία αμαρτία****)*» [Εβρ. 4, 15].

«*Τοιοῦτος γὰρ ἀρχιερεύς (: Τέτοιος λοιπόν αρχιερέας*)», λέγει, «*ἡμῖν ἔπρεπεν· ὅσιος, ἄκακος (: μάς χρειαζόταν· ευσεβής και άγιος, απαλλαγμένος από κακία και*

πονηρία)». Τι σημαίνει «*ἄκακος*»; Απονήρευτος· όχι ύπουλος. Και ότι είναι τέτοιος άκου τον προφήτη που λέγει**:** «*ἀνομίαν οὐκ ἐποίησεν, οὐδὲ εὑρέθη δόλος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ (: δε διέπραξε καμία παρανομία, ούτε βρέθηκε ποτέ δόλος και ψεύδος στο στόμα Του)*» [Ησ. 53, 9]. Θα μπορούσε λοιπόν να το πει αυτό κανείς για τον Θεό; Δεν ντρέπεται όμως να λέγει ότι ο Θεός δεν είναι ύπουλος, ούτε δολερός; Για τον Θεό βέβαια που έγινε άνθρωπος θα μπορούσε να είναι δικαιολογημένο. «*ὅσιος, ἀμίαντος (: ευσεβής και άγιος, αμόλυντος)*». Και αυτό δεν θα μπορούσε να το πει κανείς για τον Θεό, γιατί έχει φύση που δεν μολύνεται.

«*κεχωρισμένος ἀπὸ τῶν ἁμαρτωλῶν (: χωρισμένος από τους αμαρτωλούς και ανέγγιχτος από την αμαρτία)*». Αυτό λοιπόν μόνο δείχνει τη διαφορά ή και η ίδια η θυσία; Ασφαλώς και η θυσία. Πώς; Λέγει: «*ὃς οὐκ ἔχει καθ᾽ ἡμέραν ἀνάγκην, ὥσπερ οἱ ἀρχιερεῖς, πρότερον ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἁμαρτιῶν θυσίας ἀναφέρειν, ἔπειτα τῶν τοῦ λαοῦ· τοῦτο γὰρ ἐποίησεν ἐφάπαξ ἑαυτὸν ἀνενέγκας (: Αυτός ο νέος αρχιερέας δεν έχει ανάγκη, όπως οι αρχιερείς του νόμου, να προσφέρει κάθε μέρα θυσίες πρώτα για τις δικές Του αμαρτίες και έπειτα για τις αμαρτίες του λαού. Δεν έχει ανάγκη να προσφέρει θυσίες για τον εαυτό Του, διότι ήταν αναμάρτητος.****Δεν έχει ανάγκη να προσφέρει κάθε μέρα θυσίες, και για τον λαό Του, διότι αυτό το έκανε μία για πάντα θυσιάζοντας τον εαυτό Του για χάρη του λαού Του)***» [Εβρ. 7, 27].

Κάνοντας αυτό εδώ, **υποδηλώνει ήδη την υπεροχή της πνευματικής θυσίας**. Ανέφερε τη διαφορά του ιερέα, ανέφερε τη διαφορά της διαθήκης, όχι βέβαια όλη, αλλά πάντως την ανέφερε. Εδώ ήδη υποδηλώνει και την ίδια τη θυσία. Να μη νομίζεις λοιπόν, όταν ακούσεις ότι είναι ιερέας, ότι πάντοτε είναι ιερέας. Γιατί**μία φορά υπήρξε ιερέας**· και στη συνέχεια κάθισε. Για να μην νομίσεις ότι στέκεται στους ουρανούς και είναι λειτουργός, δείχνει ότι το πράγμα είναι **έργο οικονομίας**. **Όπως έγινε δούλος, έτσι έγινε και ιερέας και λειτουργός.** Αλλά όπως όταν έγινε δούλος δεν παρέμεινε δούλος, έτσι και όταν έγινε λειτουργός δεν παρέμεινε λειτουργός· γιατί γνώρισμα του λειτουργού δεν είναι το να κάθεται, αλλά το να στέκεται. **Αυτό λοιπόν υπαινίσσεται εδώ το μεγαλείο της θυσίας, η οποία, αν και ήταν μία και προσφέρθηκε μία φορά, κατόρθωσε τόσα πολλά, όσα δεν μπόρεσαν οι άλλες όλες.**

Αλλά γι' αυτό δεν μίλησε ακόμη· προς το παρόν αυτό μόνο λέγει: «*Τοῦτο γὰρ ἐποίησεν ἐφάπαξ ἑαυτὸν ἀνενέγκας (: Δεν έχει ανάγκη να προσφέρει κάθε μέρα θυσίες, και για τον λαό Του, διότι αυτό το έκανε μία για πάντα θυσιάζοντας τον εαυτό Του για χάρη του λαού Του)».* «*Τοῦτο (: αυτό*)», ποιο; «*Είναι ανάγκη*», λέγει, «*να έχει και Αυτός κάτι να προσφέρει, όχι για τον εαυτό Του (πώς δηλαδή θα πρόσφερε για τον εαυτό Του, αφού ήταν αναμάρτητος;), αλλά για τον λαό*». Τι λες; Και δε χρειάζεται να προσφέρει για τον εαυτό Του και μπορεί τόσο πολύ; «*Ναι*», λέγει. Και για να μην νομίσεις ότι το «*τοῦτο γὰρ ἐποίησεν ἐφάπαξ*» λέγεται και για τον εαυτό του, άκουσε τι προσθέτει: «*ὁ νόμος γὰρ ἀνθρώπους*

καθίστησιν ἀρχιερεῖς ἔχοντας ἀσθένειαν (: Ο αρχιερέας μας άλλωστε διαφέρει πάρα πολύ από τους αρχιερείς του νόμου· διότι ο νόμος εγκαθιστά ως αρχιερείς ανθρώπους που έχουν ηθική ασθένεια και είναι θνητοί)». Γι' αυτό και προσφέρουν πάντοτε για τον εαυτό τους. Εκείνος όμως που είναι δυνατός και δεν έχει αμαρτίες για ποιο λόγο προσφέρει για τον εαυτό Του; Άρα δεν πρόσφερε για τον εαυτό Του, αλλά για τον λαό· και αυτό το έκανε μία για πάντα.

«*ὁ λόγος δὲ τῆς ὁρκωμοσίας τῆς μετὰ τὸν νόμον υἱὸν εἰς τὸν αἰῶνα τετελειωμένον (: Ο λόγος όμως και η ένορκη υπόσχεση που δόθηκε ύστερα από τον νόμο και συνεπώς τον αντικατέστησε, εγκαθιστά αρχιερέα τον Υιό του Θεού, ο οποίος αναδείχθηκε στην επίγεια ζωή Του αναμάρτητος και τέλειος, και μένει αναμάρτητος και τέλειος αιωνίως)*» [Εβρ. 7, 28]. Τι σημαίνει «*τετελειωμένον (: που είναι τέλειος*)»; Πρόσεχε· δεν αναφέρει ο Παύλος τις διακρίσεις κανονικά. Γιατί, αφού είπε: «*οι οποίοι έχουν αδυναμίες*», δεν είπε «*τον Υιό που είναι δυνατός*», αλλά «*που είναι τέλειος*», δηλαδή που είναι «*δυνατός*», όπως θα μπορούσε να πει κανείς. Βλέπεις ότι το όνομα «*Υιός*» λέχθηκε σε αντιδιαστολή του δούλου; Όμως «*ἀσθένειαν (: αδυναμία)*» ή την αμαρτία εννοεί ή τον θάνατο. Τι σημαίνει «*εἰς τὸν αἰῶνα (:αιώνια*)»; «*Όχι μόνο τώρα είναι αναμάρτητος*», λέγει, «*αλλά πάντοτε*». Αφού λοιπόν είναι τέλειος, αφού ποτέ δεν αμαρτάνει, αφού ζει αιώνια, για ποιο λόγο θα προσφέρει πολλές φορές θυσίες για μας; Τώρα όμως δεν ισχυρίζεται κάτι τέτοιο, αλλά ισχυρίζεται ότι δεν προσφέρει ο Ίδιος για τον εαυτό Του.

Αφού λοιπόν έχουμε τέτοιον αρχιερέα, ας Τον μιμηθούμε και ας ακολουθούμε τα ίχνη Του. Δεν υπάρχει άλλη θυσία, μία μας έκανε καθαρούς, μετά από αυτό υπάρχει φωτιά και κόλαση. Και γι' αυτό παντού απευθύνεται και λέγει ότι υπάρχει **ένας** ιερέας και **μία** θυσία, για να μη νομίζει κανείς ότι υπάρχουν πολλές και αμαρτάνει ασύστολα.

Όσοι λοιπόν αξιωθήκαμε τη σφραγίδα του βαπτίσματος, όσοι απολαύσαμε τη θυσία, όσοι πήραμε μέρος στην αθάνατη τράπεζα, ας διαφυλάσσουμε διαρκώς την ευγενική μας καταγωγή και την τιμή, γιατί η πτώση δεν είναι ακίνδυνη. Όσοι όμως δεν τα αξιώθηκαν ακόμη αυτά, ας μην ελπίζουν γι' αυτό. Γιατί όταν κανείς αμαρτάνει γι' αυτό, για να λάβει το άγιο βάπτισμα στο τέλος της ζωής του, πολλές φορές δεν θα το πετύχει. Και, πιστέψτε με, αυτό που πρόκειται να πω δεν το λέγω για να σας φοβίσω· ξέρω ότι το έπαθαν αυτό πολλοί, οι οποίοι με την προσδοκία του βαπτίσματος έκαναν πολλές αμαρτίες, αλλά την ημέρα του θανάτου τους έφυγαν χωρίς βάπτισμα. **Ο Θεός γι' αυτό έδωσε το βάπτισμα, για να εξαλείψει τις αμαρτίες και όχι να τις αυξήσει. Αν όμως κάποιος το χρησιμοποιεί για να κάνει άφοβα περισσότερες αμαρτίες, αυτό γίνεται πλέον αιτία ραθυμίας**. Γιατί, αν δεν ήταν το βάπτισμα, θα μπορούσαν να ζουν με περισσότερη ασφάλεια, επειδή δεν θα είχαν τη συγχώρηση.

Βλέπεις ότι το «*καὶ μὴ καθὼς βλασφημούμεθα καὶ καθὼς φασί τινες ἡμᾶς λέγειν ὅτι ποιήσωμεν τὰ κακὰ ἵνα ἔλθῃ τὰ ἀγαθά; ὧν τὸ κρῖμα ἔνδικόν ἐστι (: και μήπως (όπως ισχυρίζονται μερικοί ότι δήθεν το λέμε κιόλας) θα κάνουμε τα κακά για να έλθουν τα αγαθά; Αλλά η καταδίκη και η τιμωρία αυτών των συκοφαντών είναι δίκαιη)*» [Ρωμ. 3, 8], εμείς είμαστε εκείνοι που το κάνουμε να λέγεται; Γι' αυτό, παρακαλώ, και εσείς οι αμύητοι στα μυστήρια να είστε προσεκτικοί. **Κανείς να μην ασκεί την αρετή σαν μισθωτός και αχάριστος ή σαν να είναι κάτι δυσάρεστο και ενοχλητικό. Ας την ασκήσουμε λοιπόν με προθυμία και χαρά. Αν δεν υπήρχε μισθός, δεν έπρεπε να είναι κανείς αγαθός; Αλλά όμως ας γίνουμε αγαθοί έστω και με μισθό**. Πώς λοιπόν δεν είναι ντροπή αυτό και μέγιστη κατάκριση; «*Αν δε μου δώσεις μισθό*», λέγει κάποιος, «*δεν γίνομαι σώφρων*». Λοιπόν **να τολμήσω να πω κάτι; Ποτέ δεν θα γίνεις σώφρων, ούτε όταν σωφρονείς, εφόσον αυτό το κάνεις με μισθό·** γιατί, **αν δεν αγαπάς την αρετή, τη θεωρείς ότι δεν είχε καμία αξία.** Αλλά ο Θεός **εξαιτίας της μεγάλης μας αδυναμίας θέλησε πρώτα να γίνει αυτή έστω και με μισθό· εμείς όμως ούτε έτσι την ασκούμε**.

Ας υποθέσουμε, αν θέλετε, ότι ένας άνθρωπος πεθαίνει, αφού έπραξε άπειρα κακά και αξιώθηκε το βάπτισμα, που πιστεύω ότι δεν συμβαίνει εύκολα· πώς, σε ερωτώ, θα πάει εκεί; Χωρίς κατηγορία βέβαια γι' αυτά που έπραξε, αλλά και χωρίς παρρησία· και σωστά. Γιατί, το να ζήσει εκατό χρόνια και δεν δείξει κανένα αγαθό έργο, αλλά μόνο ότι δεν αμάρτησε, ή καλύτερα ούτε αυτό, αλλά ότι σώθηκε μόνο με τη χάρη, και δει άλλους στεφανωμένους, λαμπρούς και δοξασμένους, και αν ακόμη δεν πέσει στη γέενα, πες μου θα υποφέρει άραγε τη στενοχώρια;

Για να κάνω το πράγμα σαφέστερο με παράδειγμα. Ας υποθέσουμε ότι υπάρχουν δύο στρατιώτες, και ο ένας κλέβει, αδικεί, είναι πλεονέκτης, ενώ ο άλλος δεν κάνει τίποτε από αυτά, αλλά κάνει ανδραγαθίες, κατορθώνει μεγάλα πράγματα, στήνει τρόπαια σε πολέμους, τραυματίζεται στο δεξιό του χέρι. Έπειτα, όταν έρθει ο καιρός, ο ένας από τη θέση εκείνη, στην οποία βρισκόταν και ο κλέφτης, ξαφνικά οδηγείται στο βασιλικό θρόνο και ντύνεται την πορφύρα, ενώ ο άλλος, ο κλέφτης, μένει εκεί όπου ήταν και μόνο από τη φιλανθρωπία του βασιλιά δεν τιμωρείται για εκείνα που έπραξε, αλλά μένει στο χειρότερο τόπο και υποταγμένος στο βασιλιά, άραγε θα υποφέρει τη στενοχώρια, πες μου, όταν δει ότι αυτός που ήταν μαζί του ανέβηκε στην κορυφή των αξιωμάτων και έγινε τόσο λαμπρός και εξουσιάζει την οικουμένη, ενώ ο ίδιος παραμένει ακόμη κάτω και ότι δεν τιμωρήθηκε όχι επειδή το άξιζε, αλλά από τη χάρη και τη φιλανθρωπία του βασιλιά; Γιατί, και αν ακόμη του αφήσει ο βασιλιάς και τον απαλλάξει από τις κατηγορίες, θα ζήσει ντροπιασμένος, επειδή και οι άλλοι δεν θα τον θαυμάζουν.

Σε τέτοιες περιπτώσεις χάριτος δεν θαυμάζουμε εκείνους που παίρνουν τα δώρα, αλλά εκείνους που τα δίνουν. Και όσα μεγαλύτερα δώρα θα δώσουν, τόσο περισσότερο ντροπιάζονται όσοι τα παίρνουν, όταν είναι μεγάλα τα αμαρτήματά τους. Με ποια λοιπόν μάτια θα μπορέσει να αντικρύσει ένας τέτοιος εκείνους που βρίσκονται στα ανάκτορα, όταν εκείνοι έχουν να επιδείξουν άπειρους ιδρώτες και τραύματα, ενώ αυτός δεν έχει να επιδείξει τίποτε, αλλά και αυτή τη σωτηρία του την έχει μόνο από τη φιλανθρωπία του Θεού; Όπως δηλαδή αν κάποιος έσωζε ένα δολοφόνο ή ένα κλέφτη ή μοιχό που επρόκειτο να θανατωθεί και τον πρόσταζε να στέκεται στην εξώπορτα των ανακτόρων, εκείνος δε θα μπορέσει τότε να αντικρύσει κανέναν, παρόλο που έχει απαλλαχθεί από την τιμωρία· έτσι ακριβώς και αυτός.

Να μη νομίσετε, επειδή ο λόγος είναι για βασιλικά ανάκτορα, ότι όλοι απολαμβάνουν τα ίδια. Γιατί, αν εδώ και ο ύπαρχος και όλοι όσοι αποτελούν την ακολουθία του βασιλιά και αυτοί ακόμη που είναι πολύ κατώτεροι και κατέχουν τη θέση αυτών που λέγονται «*δεκανοί*» είναι μέσα στα ανάκτορα, αν και υπάρχει τόσο μεγάλη διαφορά ανάμεσα στον ύπαρχο και τον «*δεκανό*», πολύ περισσότερο θα συμβεί αυτό στα ουράνια ανάκτορα. Και αυτό δεν το λέγω μόνος μου, γιατί**ο Παύλος αναφέρει και άλλη διαφορά μεγαλύτερη από αυτές. «*Όσες*», λέγει, «*διαφορές υπάρχουν από τον ήλιο έως τη σελήνη και τα αστέρια και το πιο μικρό αστέρι, τόσες πολλές υπάρχουν και σε αυτούς που βρίσκονται στη βασιλεία* ».** Και ότι η διαφορά του ήλιου και του πιο μικρού αστεριού είναι πολύ μεγαλύτερη από τη διαφορά του δεκανού και του υπάρχου είναι φανερό σε όλους. Γιατί **ο ήλιος συγχρόνως φωτίζει και φαιδρύνει όλη την οικουμένη και κρύβει τη σελήνη και τα αστέρια, ενώ πολλές φορές δεν φαίνεται και αυτά βρίσκονται στο σκοτάδι· γιατί υπάρχουν πολλά αστέρια που δεν τα βλέπουμε**. Όταν λοιπόν βλέπουμε άλλους να γίνονται ήλιοι, ενώ εμείς έχουμε τη θέση των πιο μικρών αστεριών που δε φαίνονται καθόλου, ποια παρηγοριά θα έχουμε;

Ας μην είμαστε, παρακαλώ, τόσο νωθροί και τόσο οκνηροί, ας μη μετατρέπουμε τη σωτηρία από τον Θεό σε αδιαφορία, αλλά ας την εκμεταλλευόμαστε και ας την αυξάνουμε πάρα πολύ. Γιατί και αν ακόμη κάποιος είναι κατηχούμενος, αλλά γνωρίζει τον Χριστό, γνώρισε την πίστη και ακούει τα θεία λόγια, δεν είναι μακριά από τη θεία γνώση και γνωρίζει το θέλημα του Κυρίου του. Για ποιο λόγο λοιπόν αναβάλλει; Για ποιον λόγο διστάζει και καθυστερεί;

Τίποτε δεν είναι ανώτερο από την καλή ζωή, και εδώ και εκεί, και για τους βαπτισμένους και για τους κατηχουμένους. Γιατί, πες μου, ποια ενοχλητική εντολή πήραμε; «*Το να έχεις*», λέγει κάποιος, «*γυναίκα και παρ' όλ' αυτά **να είσαι***

εγκρατής». Αυτό πες μου είναι ενοχλητικό; Και πώς είναι, όταν πολλοί και χωρίς γυναίκα είναι εγκρατείς, όχι μόνο Χριστιανοί αλλά και εθνικοί; Αυτό λοιπόν που ο εθνικός ξεπερνάει από ματαιοδοξία, εσύ ούτε αυτό τηρείς από φόβο Θεού; «*ἐκ τῶν ὑπαρχόντων σοι (: από τα υπάρχοντά σου)*», λέγει, «*ποίει ἐλεημοσύνην (: **δίνε ελεημοσύνη στους φτωχούς***)» [Τωβίτ 4, 7]. Αυτό είναι βαρύ; Αλλά και εδώ μας κατηγορούν οι εθνικοί που από ματαιοδοξία μόνο ξόδεψαν ολόκληρες περιουσίες.

«***Να μην αισχρολογείς***». Αυτό είναι δύσκολο; Αν λοιπόν δε διν όταν τέτοια εντολή, δεν έπρεπε να το κατορθώνουμε αυτό, για να μη φαινόμαστε ανήθικοι; Ότι το αντίθετο είναι δύσκολο, δηλαδή η αισχρολογία, φαίνεται από το ότι η ψυχή ντρέπεται και κοκκινίζει, αν φθάσει στο να πει κάτι τέτοιο, και δεν θα το πει, αν ίσως δεν είναι μεθυσμένη. Γιατί όταν κάθεσαι στην αγορά, αν το κάνεις αυτό στο σπίτι, δεν το κάνεις εκεί; Άραγε όχι για τους παρόντες; Γιατί δεν κάνεις το ίδιο εύκολα και στη γυναίκα σου; Άραγε όχι για να μην την υβρίσεις; Για να μην υβρίσεις λοιπόν τη γυναίκα σου δεν το κάνεις, **όταν όμως υβρίζεις τον Θεό, δεν κοκκινίζεις από ντροπή;** Γιατί **είναι παρών παντού και ακούει τα πάντα.**

«***Να μη μεθάς***», λέγει. Σωστά. Γιατί αυτό καθεαυτό δεν είναι τιμωρία; Δεν είπε «*βασάνιζε το σώμα*», αλλά τι; **Να μη μεθάς, δηλαδή να μην το εξουθενώνεις έτσι, ώστε να αφαιρεθεί η εξουσία της ψυχής.** Τι λοιπόν; Δεν πρέπει κανείς να φροντίζει για το σώμα; Μακριά μία τέτοια σκέψη· δεν εννοώ αυτό, αλλά**να μην το φροντίζεις για να ικανοποιήσεις τις επιθυμίες του**, γιατί έτσι πρόσταξε και ο Παύλος λέγοντας: «*ἀλλ᾽ ἐνδύσασθε τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ τῆς σαρκὸς πρόνοιαν μὴ ποιεῖσθε εἰς ἐπιθυμίας (: αλλά φορέστε σαν ένδυμα της ψυχής σας τον Κύριο Ιησού Χριστό, ώστε στην όλη ζωή σας να μοιάσετε με Αυτόν. Και **μη φροντίζετε για τη σάρκα, πώς να ικανοποιείτε τις παράνομες επιθυμίες της.** Τέτοια πρέπει να είναι η συμπεριφορά σας μέσα στην κοινωνία που ζείτε)*» [Ρωμ. 13, 14].

«***Να μην αρπάζεις***», λέγει, «*αυτά που δεν είναι δικά σου, **να μην είσαι πλεονέκτης, ούτε επίορκος***». Ποια από αυτά χρειάζονται κόπους και ποια ιδρώτες; «***Να μην κακολογείς***», λέει μία άλλη εντολή, «***ούτε να συκοφαντείς***». Τι κόπο έχει αυτό; Το αντίθετο λοιπόν είναι κόπος. Γιατί, όταν κακολογήσεις κάποιον, αμέσως κινδυνεύεις και σε τρώει η υποψία, μήπως άκουσε γι' αυτό που είπες, είτε είναι μεγάλος είτε είναι μικρός. Και αν είναι μεγάλος, θα κινδυνεύσεις αμέσως με έργα· αν όμως είναι μικρός, θα σου το ανταποδώσει με τα ίδια, ή καλύτερα με πολύ χειρότερα, γιατί θα σε κακολογήσει περισσότερο.

Δεν πήραμε λοιπόν καμία δύσκολη και ενοχλητική εντολή, **αν θέλουμε**. **Αν όμως δεν θέλουμε και τα πιο εύκολα θα μας φανούν δύσκολα**. Τι είναι πιο εύκολο από το φαγητό; Και όμως από πολλή βλακεία πολλοί είναι εκείνοι που δυσανασχετούν γι᾽ αυτό και ακούω πολλούς να λένε ότι και το φαγητό είναι

κούραση. **Τίποτε από αυτά δεν έχει κούραση εάν βέβαια έχεις τη θέληση. Γιατί από τη θέλησή μας εξαρτώνται όλα, ύστερα από τη χάρη του Θεού.**

Ας θελήσουμε λοιπόν τα αγαθά, για να επιτύχουμε και τα αιώνια αγαθά, με τη χάρη και τη φιλανθρωπία του Κυρίου μας Ιησού Χριστού, μαζί με τον οποίο στον Πατέρα και συγχρόνως στο άγιο Πνεύμα ανήκει η δόξα, η δύναμη και η τιμή, τώρα και πάντοτε και στους αιώνες των αιώνων. Αμήν.

……
……

«Κεφάλαιον δὲ ἐπὶ τοῖς λεγομένοις, τοιοῦτον ἔχομεν ἀρχιερέα, ὃς ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ θρόνου τῆς μεγαλωσύνης ἐν τοῖς οὐρανοῖς, τῶν ἁγίων λειτουργὸς καὶ τῆς σκηνῆς τῆς ἀληθινῆς, ἣν ἔπηξεν ὁ Κύριος, καὶ οὐκ ἄνθρωπος *(: Το σπουδαιότερο λοιπόν από όσα είπαμε είναι αυτό: ότι έχουμε τέτοιον Αρχιερέα, ο οποίος κάθισε στα δεξιά του θρόνου της μεγαλειότητας του Θεού στους ουρανούς. Και έγινε λειτουργός των Αγίων που βρίσκονται στους ουρανούς, και της αληθινής σκηνής, που δεν την κατασκεύασε κάποιος άνθρωπος, αλλά ο ίδιος ο Κύριος)»* [Εβρ. 8, 2].

Αναμιγνύει τα ταπεινά με τα υψηλά ο Παύλος, αυτός που πάντοτε μιμείται τον Διδάσκαλό του, ώστε τα ταπεινά να γίνουν οδός προς τα υψηλά και μέσω αυτών να οδηγηθούν σε εκείνα και όταν φθάσουν στα υψηλά να μάθουν ότι **αυτά ήταν αποτέλεσμα της συγκατάβασης του Θεού**. Αυτό λοιπόν κάνει και εδώ. Γιατί αφού είπε ότι ο Κύριος Ιησούς Χριστός πρόσφερε τον εαυτό Του και έδειξε ότι είναι αρχιερέας, προσθέτει: «*Κεφάλαιον δὲ ἐπὶ τοῖς λεγομένοις, τοιοῦτον ἔχομεν ἀρχιερέα, ὃς ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ θρόνου τῆς μεγαλωσύνης ἐν τοῖς οὐρανοῖς (: το σπουδαιότερο λοιπόν από όσα είπαμε είναι αυτό: ότι έχουμε τέτοιον Αρχιερέα, ο οποίος κάθισε στα δεξιά του θρόνου της μεγαλειότητας του Θεού στους ουρανούς)*». Αν και βέβαια αυτό δεν είναι γνώρισμα ιερέα, αλλά εκείνου στον οποίο πρέπει να είναι ιερέας.

«*τῶν ἁγίων λειτουργὸς (: και έγινε λειτουργός των Αγίων που βρίσκονται στους ουρανούς*)». Όχι απλώς υπηρετεί, αλλά «*υπηρετεί στα άγια των αγίων*». «*καὶ τῆς σκηνῆς τῆς ἀληθινῆς, ἣν ἔπηξεν ὁ Κύριος, καὶ οὐκ ἄνθρωπος (: και λειτουργός της αληθινής σκηνής, που δεν την κατασκεύασε κάποιος άνθρωπος, αλλά ο ίδιος ο Κύριος*)». Βλέπεις τη συγκατάβασή Του; Δεν έκανε πριν από λίγο τη διάκριση λέγοντας: «*οὐχὶ πάντες εἰσὶ λειτουργικὰ πνεύματα εἰς διακονίαν ἀποστελλόμενα διὰ τοὺς μέλλοντας κληρονομεῖν σωτηρίαν; (: δεν είναι όλοι οι άγγελοι υπηρετικά πνεύματα, που ενεργούν όχι από δική τους πρωτοβουλία, αλλά****αποστέλλονται από***

τον Θεό για να υπηρετούν εκείνους που πρόκειται να κληρονομήσουν την αιώνια ζωή;)» [Εβρ.1,14];

Και για τον λόγο αυτόν δεν ακούνε τη φράση «*κάθου ἐκ δεξιῶν μου (: κάθισε στα δεξιά μου*)» [πρβ. Εβρ. 1, 13: «*πρὸς τίνα δὲ τῶν ἀγγέλων εἴρηκέ ποτε· κάθου ἐκ δεξιῶν μου ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου; (: σε ποιον άλλωστε από τους αγγέλους έχει πει ποτέ ο Θεός Πατέρας: ''Κάθισε τώρα στα δεξιά μου, ωσότου υποτάξω τους εχθρούς σου νικημένους κάτω από τα πόδια σου ως υποπόδιο, για να έχεις αιωνίως αδιαφιλονίκητη την εξουσία;''. Σε κανέναν)*»]. Το λέγει αυτό, γιατί οπωσδήποτε δεν είναι υπηρέτης αυτός που κάθεται. Επομένως αυτό το ακούει εξαιτίας του σώματος. «*Σκηνήν*» όμως εδώ **εννοεί τον ουρανό**. Γι' αυτό και **δείχνοντας τη διαφορά από τη σκηνή των Ιουδαίων** προσθέτει και λέγει: «*ἣν ἔπηξεν ὁ Κύριος, καὶ οὐκ ἄνθρωπος (: την οποία έστησε ο Κύριος και όχι άνθρωπος)*».

Πρόσεχε πώς εξύψωσε τις ψυχές των εξ Ιουδαίων πιστών, λέγοντας αυτό. Επειδή δηλαδή ήταν φυσικό να σκέπτονται αυτοί και να λένε «*δεν έχουμε σκηνή τέτοια*», «*να*», λέγει, «*ο ιερέας, και μεγάλος, και πολύ μεγαλύτερος από εκείνον, και θυσία πρόσφερε πιο θαυμαστή*». Αλλά μήπως αυτά είναι λόγια, μήπως αλαζονεία και ψυχαγωγία; Γι' αυτό όμως τα βεβαίωσε πρώτα από τον όρκο και στη συνέχεια και από τη σκηνή. Ήταν βέβαια και η διαφορά αυτή φανερή, αλλά αυτός επινοεί και άλλη. «*Την οποία σκηνή*», λέγει, «*έστησε ο Κύριος και όχι άνθρωπος*». Πού λοιπόν είναι εκείνοι που λένε ότι κινείται ο ουρανός; Πού είναι αυτοί που διακηρύττουν ότι έχει σχήμα σφαίρας; Και τα δύο έχουν αναιρεθεί εδώ. «*Κεφάλαιον δὲ (: το σπουδαιότερο λοιπόν)*», λέγει, «*ἐπὶ τοῖς λεγομένοις (: από όσα είπαμε*)»· «*Κεφάλαιον*» λέγεται πάντοτε το μέγιστο.

ΠΗΓΕΣ:

- https://greekdownloads3.files.wordpress.com/2014/08/in-epistulam-ad-hebraeos.pdf
- Ιωάννου του Χρυσοστόμου Άπαντα τα έργα, *Υπόμνημα στην Προς Εβραίους επιστολήν*, πατερικές εκδόσεις «Γρηγόριος ο Παλαμάς» (ΕΠΕ), εκδ. οίκος «Το Βυζάντιον», Θεσσαλονίκη 1986, τόμος 24, ομιλίες ΙΓ΄ και ΙΔ΄(κατ΄επιλογήν),σελίδες 526-539 και 540-543 αντίστοιχα.
- http://www.greek-language.gr/digitalResources/ancient_greek/tools/liddell-scott/index.html
- Π. Τρεμπέλα, *Η Καινή Διαθήκη με σύντομη ερμηνεία* (απόδοση στην κοινή

νεοελληνική), εκδόσεις αδελφότητος θεολόγων «Ο Σωτήρ», έκδοση τέταρτη, Αθήνα 2014.
- *Η Καινή Διαθήκη, Κείμενον και ερμηνευτική απόδοσις υπό Ιωάννου Κολιτσάρα*, εκδόσεις αδελφότητος θεολόγων «Η Ζωή», έκδοση τριακοστή τρίτη, Αθήνα 2009.
- *Η Παλαιά Διαθήκη κατά τους εβδομήκοντα*, Κείμενον και σύντομος απόδοσις του νοήματος υπό Ιωάννου Κολιτσάρα, εκδόσεις αδελφότητος θεολόγων «Η Ζωή», έκδοση τέταρτη, Αθήνα 2005.
- http://users.sch.gr/aiasgr/Palaia_Diathikh/Biblia/Palaia_Diathikh.htm
- http://users.sch.gr/aiasgr/Kainh_Diathikh/Biblia/Kainh_Diathikh.htm

(Επιμέλεια κειμένου: Ελένη Λιναρδάκη, φιλόλογος)